

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briselē, 2010. gada 2. jūnijā (03.06)
(OR. en)**

10173/10

**SOC 375
COHOM 134**

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I)
Saņēmējs:	Padome (<i>EPSCO</i>)
Iepr. dok. Nr.:	9867/10 SOC 354 COHOM 125
Temats:	Projekts Eiropas Savienības Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcijai par jaunu Eiropas sistēmu invaliditātes jomā

Prezidentvalsts Spānija ir iesniegusi projektu rezolūcijai par "jaunu Eiropas sistēmu invaliditātes jomā".

Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2010. gada 28. maija sanāksmē panāca vienprātīgu vienošanos ¹ par pielikumā izklāstīto tekstu.

EPSCO padome ir aicināta pieņemt minēto rezolūcijas projektu 2010. gada 7. un 8. jūnija sesijā.

¹ AT un PL saglabāja valodas izpētes atrunas, kamēr nav saņemts tulkojums attiecīgajās valodās.

**PROJEKTS EIROPAS SAVIENĪBAS PADOMES UN PADOMĒ SANĀKUŠO
DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJU REZOLŪCIJAI PAR JAUNU EIROPAS
SISTĒMU INVALIDITĀTES JOMĀ**

Eiropas Savienības Padome un Padomē sanākušie dalībvalstu valdību pārstāvji,

Nemot vērā –

1. Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu, kurā noteikts, ka Savienība ir dibināta, *inter alia*, pamatojoties uz tādām vērtībām kā cilvēka cieņas, brīvības un cilvēktiesību, tostarp minoritātēm piederīgu personu tiesību, ievērošana, un ka šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība;
2. Līguma par Eiropas Savienības darbību 19. pantu, saskaņā ar kuru Padome, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, var paredzēt attiecīgus pasākumus, lai cīnītos pret diskrimināciju, tostarp diskrimināciju invaliditātes dēļ;
3. Līguma par Eiropas Savienības darbību 10. pantu, saskaņā ar kuru, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienība tiecas apkarot diskrimināciju, tostarp diskrimināciju invaliditātes dēļ;

4. Eiropas Savienības Pamattiesību hartu ², kurā nostiprinātas tiesības uz nediskrimināciju un personu ar invaliditāti integrācijas princips;
5. Apvienoto Nāciju Organizācijas konvenciju "Par personu ar invaliditāti tiesībām" ³ ("ANO Konvencija") un tās fakultatīvo protokolu, ko Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja pieņēma 2006. gada 13. decembrī;
6. Padomes Lēmumu (2009. gada 26. novembris) par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas konvenciju "Par personu ar invaliditāti tiesībām" ⁴, tostarp pielikuma papildinājumu, kurā uzskaitīti Kopienas tiesību akti, kas attiecas uz Konvencijā reglamentētiem jautājumiem. Pie šādiem aktiem, cita starpā, pieder Padomes Direktīva 2000/78/EK ⁵, kā arī Regula Nr. 1083/2006/EK ⁶, Regula Nr. 1107/2006/EK ⁷ un Regula Nr. 1371/2007/EK ⁸;
7. Padomes 2003. gada decembra secinājumus par turpmākiem pasākumiem pēc Eiropas gada personām ar invaliditāti ⁹ un Eiropas Komisijas Rīcības plānu invaliditātes jomā 2003.–2010. gadam ¹⁰;
8. Eiropas Parlamenta 2006. gada 19. janvāra Rezolūciju par invaliditāti un attīstību ¹¹;

² OV C 364, 18.12.2000., 1. lpp.

³ <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>

⁴ OV L 23, 27.1.2010., 35. lpp.

⁵ Padomes Direktīva 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju.

⁶ Regula (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par strukturālajiem fondiem, kurā kā transversāls mērķis ietverta pieejamība un nediskriminēšana, kas attiecas uz personām ar invaliditāti.

⁷ Regula (EK) Nr. 1107/2006 par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu.

⁸ Regula (EK) Nr. 1371/2007 par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem, kurā risinātas personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām vajadzības, tostarp saziņas un informācijas tehnoloģiju jomā.

⁹ Dok. 15206/03 + COR 1.

¹⁰ COM(2003) 650 galīgā redakcija

¹¹ OV C 287E, 24.11.2006., 336. lpp.

9. par invaliditātes politiku atbildīgo ministru divas neoficiālās sanāksmes, kas notika Vācijas prezidentūras laikā, 2007. gada 11. jūnijā, un Slovēnijas prezidentūras laikā, 2008. gada 22. maijā, kurās ministri pievērsās ANO Konvencijas īstenošanai un tās kā prioritātes iekļaušanai Rīcības plānā invaliditātes jomā un atzina to, cik svarīga ir dalībvalstu un Eiropas Savienības sadarbība, lai stiprinātu tādu pieeju ar invaliditāti saistītu jautājumu risināšanā, kas balstīta uz cilvēktiesību ievērošanu;
10. par invaliditātes politiku atbildīgo ministru trešās neoficiālās sanāksmes secinājumus, ko sagatavojusi prezidentvalsts, un Konferenci par invaliditāti un personu autonomiju, kas notika Spānijas prezidentūras laikā, 2010. gada 19.–21. maijā, atbalstot personas ar invaliditāti. Ministri un konferences dalībnieki aplūkoja pašreizējo stāvokli attiecībā uz ANO Konvencijas īstenošanu, saskaņojot uz cilvēktiesību ievērošanu balstītu pieeju ar invaliditāti saistītu jautājumu risināšanā, un uzsvēra to, cik svarīga ir sadarbība gan starp dalībvalstīm, gan ar personām ar invaliditāti un viņus pārstāvošām organizācijām;
11. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu (2010. gada 17. marts)¹² "Cilvēki ar invaliditāti: nodarbinātība un pakāpeniska pieejamība cilvēkiem ar invaliditāti ES", saskaņā ar kuru ir nepieciešams atfīstīt Eiropas tiesību aktus, politiku un pienācīgu finansējumu personām ar invaliditāti, pieņemot jaunus instrumentus.

Paužot gandarījumu par –

12. dalībvalstu un Eiropas Savienības apņemšanos un gūtajiem panākumiem, ko papildinās, attiecīgi ANO Konvencijas ratificēšana vai oficiāla apstiprināšana un pilnīga īstenošana;

¹² SOC/363

13. to, ka Komisijas paziņojumā par stratēģiju *Eiropa 2020*¹³ invaliditāte ir atzīta par Eiropas mēroga un valstu prioritāti plašajā nabadzības apkarošanas laukā; paziņojumā ir teikts, ka Komisija strādās, lai veidotu un īstenotu programmas, kas veicinātu vismazāk aizsargāto iedzīvotāju grupu sociālo iekļaušanu, īpaši nodrošinot inovatīvu izglītību, mācības un nodarbinātības iespējas, un apkarojot personu ar invaliditāti diskrimināciju; tajā arī mudina dalībvalstis, ievērojot valstu atbildību, definēt un īstenot pasākumus, kas vērsti uz konkrētu situāciju risināšanu īpašās riska grupās, tostarp attiecībā uz personām ar invaliditāti;
14. Eiropas Savienības Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūciju (2008. gada 17. marts) par invalīdu stāvokli Eiropas Savienībā¹⁴;
15. jauno Autonomo nolīgumu starp Eiropas sociālajiem partneriem par iekļaujošiem darba tirgiem (2009. gada decembris)¹⁵.

Atzīmējot, ka –

16. sociāli stabilas un solidāras Eiropas izveidei būtu jābalstās uz principu "neko par personām ar invaliditāti bez personām ar invaliditāti", un ka to var īstenot tikai nodrošinot viņu iekļaušanu un līdzdalību;
17. piekļuve nodarbinātībai, precēm un pakalpojumiem, un izglītībai, kā arī sociālajai un sabiedriskajai dzīvei un citām jomām ir priekšnosacījums personu ar invaliditāti pilnīgai iekļaušanai un līdzdalībai sabiedrībā;

¹³ Dok. 7110/10.

¹⁴ OV C 75, 26.3.2008., 1. lpp.

¹⁵ http://www.etuc.org/IMG/pdf_06-EN-Inclusive-Labour-Markets.pdf

18. privātā sektora iesaistes stiprināšana palīdz dot iespēju personām ar invaliditāti dzīvot neatkarīgu dzīvi un pilnībā piedalīties visās dzīves jomās;
19. sociālā iekļaušana un diskriminācijas novēršana sekmē personu ar invaliditāti līdzdalību sabiedrībā un dod ekonomiskus ieguvumus sabiedrībai kopumā ¹⁶,
20. personām ar invaliditāti ir nepieciešami augstas kvalitātes dažādoti un individualizēti pašvaldību nodrošināti pakalpojumi. Pieprasījums pēc sociālajiem pakalpojumiem paplašinās, un tas varētu veicināt jaunu darbavietu radīšanu, tostarp personām ar invaliditāti;
21. ir nepieciešams sekmēt jaunas darbavietas, kā arī veicināt pieejamību un piemērotību visiem; šādi pilnveidojumi dod iespēju uzlabot kvalitatīvu un ilgtspējīgu nodarbinātību personām ar invaliditāti;
22. sievietes ar invaliditāti bieži saskaras ar divkāršu diskrimināciju. Dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušana visos attiecīgajos invaliditātes politikas virzienos ir līdzeklis valdību rīcībā, lai vērstu par labu šo situāciju.

Aicina Komisiju saskaņā ar savām pilnvarām –

23. sniegt atbalstu, lai dalībvalstis un Eiropas Savienības iestādes efektīvi īstenotu ANO Konvenciju;
24. sadarbībā ar dalībvalstīm, personām ar invaliditāti un viņus pārstāvošām organizācijām, kā arī citām attiecīgām ieinteresētām pusēm sagatavot jaunu Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā, pamatojoties uz vērtībām, kas ir nostiprinātas Eiropas līgumos, stratēģijā *Eiropa 2020* un ANO Konvencijā;

¹⁶ Skatīt Nodarbinātības un sociālo jautājumu ģenerāldirektorāta 2003. gada 3. janvāra ziņojumu "Ne-sociālas politikas izmaksas: virzība uz ekonomikas sistēmu, kas balstīta uz kvalitatīvu sociālo politiku – un izmaksas šādas politikas neesamības gadījumā".
http://www.ucc.ie/social_policy/EU-docs-socpol/Fouarge_costofnonsoc_final_en.pdf

25. veicināt un uzlabot pieejamību, iedibinot gadskārtēju Eiropas balvu pieejamām pilsētām;
26. stiprināt sadarbības un līdzdalības mehānismus starp personām ar invaliditāti un viņu ģimenēm, kā arī viņus pārstāvošām organizācijām, lai nodrošinātu ANO Konvencijas 4. panta īstenošanu.

Aicina dalībvalstis un Komisiju saskaņā ar savām pilnvarām –

27. Vispārējā politikas sistēmā –
 - a) veicināt ANO Konvencijas ratificēšanu un piemērošanu, turpināt centienus pieņemt rīcības kodeksu un, vajadzības gadījumā, pielāgot ES un valstu tiesību aktus Konvencijas noteikumiem;
 - b) iekļaut invaliditātes jautājumus visās stratēģijas *Eiropa 2020* attiecīgās pamatiniciatīvās, vienlaikus, attiecīgos gadījumos, izstrādāt īpašus pasākumus personām ar invaliditāti, neskarot valstu kompetenci, lai īstenotu ANO Konvenciju sadarbībā ar personām ar invaliditāti un viņus pārstāvošām organizācijām, kā arī citām attiecīgām ieinteresētajām pusēm;
 - c) transversālā un koordinētā veidā iekļaut invaliditātes jautājumus vispārējās politikas un programmu definēšanā, un jo īpaši – valstu plānos nodarbinātības un sociālās aizsardzības un iekļaušanas jomā, un turpināt attīstīt īpašas programmas personām ar invaliditāti un viņu ģimenēm, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kam nepieciešams ievērojams atbalsts;

- d) rast iespējas izmantot personu ar invaliditāti cilvēkkapitālu, izstrādājot attiecīgus pasākumus apmācību un nodarbinātības jomā; tas var dot atbalstu centieniem sasniegt pamatmērķi, kas noteikts saistībā ar stratēģiju *Eiropa 2020* – tiekties panākt vīriešu un sieviešu vecumā no 20 līdz 64 gadiem nodarbinātību 75 % līmenī;
- e) sekmēt koordināciju un sadarbību ar dalībvalstīm un Komisiju, kā arī ar personām ar invaliditāti, viņus pārstāvošām organizācijām un viņu ģimenēm, nolūkā rast kopīgus risinājumus. Pienācīgs Eiropas un valstu finansējums, tostarp, attiecīgos gadījumos, izmantojot Eiropas Sociālā fonda iespējas, palīdzēs nodrošināt visaptverošu pieeju.

28. Izglītība –

- a) dot ieguldījumu iekļaujošu izglītības sistēmu veicināšanā visos līmeņos, lai īstenotu vispārējās tiesības uz izglītību, pamatojoties uz vienlīdzīgu iespēju un diskriminācijas novēršanas principiem; tas nozīmē tādas politikas izstrādi, kuras mērķis ir sniegt kvalitatīvu izglītību visiem iedzīvotājiem, kā arī nodrošināt viņus ar vajadzīgajiem (ekonomiskiem, cilvēku, izglītības, tehniskajiem un tehnoloģiskajiem) resursiem;
- b) nodrošināt visu izglītības līmeņu skolotāju sākotnējās un turpmākas pastāvīgas apmācības, lai viņi spētu apmierināt skolēnu ar invaliditāti dažādās vajadzības un pienācīgi veikt savus pienākumus iekļaujošā izglītības sistēmā;
- c) veicināt uzlabojumus izglītības sistēmās ar mērķi likvidēt stereotipus un veicināt izpratni un iecietību attiecībā uz personām ar invaliditāti.

29. Pieejamība –

- a) turpināt darbu ar priekšlikumiem, kuru mērķis ir sekmēt piekļuvi jūras transportam, pilsētas un starppilsētu autobusiem, un uzlabot e-pakalpojumu pieejamību un sekmīgāku jauno tehnoloģiju izmantojumu labākai iekļaušanai;
- b) veicināt pieejamības un universāla dizaina principu ievērošanu. Šajā sakarībā jāatgādina, ka Regulā (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, ir prasība operatoriem, nosakot no fondiem līdzfinansējamās darbības, ievērot pieejamības personām ar invaliditāti kritēriju;
- c) uzsākt diskusiju par Eiropas mobilitātes kartes izveidi personām ar invaliditāti, lai nodrošinātu tām labāku piekļuvi transportam, kultūras iestādēm un pasākumiem.

30. Nodarbinātība un sociālie jautājumi –

- a) nodrošināt, ka pilnībā tiek īstenota Direktīva 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, tostarp tās noteikumi par saprātīgiem pielāgojumiem attiecībā uz personām ar invaliditāti;
- b) sekmēt profesionālas orientācijas un profesionālās izglītības izveidi un nodrošināšanu personām ar invaliditāti, dodot viņiem lielākas nodarbinātības iespējas;
- c) atbalstīt sociālo partneru ierosmes, lai uzlabotu personu ar invaliditāti līdzdalību darba tirgū, viņu profesionālo izglītību un profesionālo rehabilitāciju, un apkarot diskrimināciju invaliditātes dēļ nodarbinātības jomā;

- d) atbalstīt un uzturēt dialoģu ar personām ar invaliditāti un viņus pārstāvošām organizācijām nolūkā veicināt izpratni un nodrošināt efektīvu sadarbību labas pārvaldības ietvaros;
- e) rosināt darbības vietējā līmenī, lai veicinātu personu ar invaliditāti un viņu ģimeņu autonomijas iespējas, dodot priekšroku pašvaldību nodrošinātajiem pakalpojumiem, bet vienlaikus sniedzot nepieciešamo atbalstu valsts pārvaldes iestādēm visos līmeņos;
- f) izstrādāt ilgspējīgas ekonomiskās attīstības politiku, kas sekmē personu ar invaliditāti iekļaušanu sabiedrībā, īpašu uzmanību pievēršot cilvēktiesībām.

31. Starptautiski jautājumi –

- a) sekmēt personu ar invaliditāti aizsardzību un drošību riska situācijās, tostarp bruņotu konfliktu, humāno krīžu un dabas katastrofu apstākļos;
- b) tiekties nodrošināt, ka attīstības sadarbība, tostarp starptautiskās attīstības programmas, ir iekļaujoša un pieejama personām ar invaliditāti.

Aicina Eiropas Savienības iestādes –

32. turpināt centienus nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi un iespējas visām personām ar invaliditāti, parādot savu piemēru un mudinot palielināt personu ar invaliditāti skaitu, ko tās nodarbina un kas ir nodarbinātas citās ES struktūrās, uzlabojot savu ēku, iekārtu un informācijas un saziņas tehnoloģiju, tostarp datorsistēmu un interneta un tā lietošanas pieejamību, tādējādi apliecinot patiesas rūpes par personām ar invaliditāti un stingru ES iestāžu saistību izpildi saskaņā ar ANO Konvenciju un spēkā esošajiem tiesību aktiem.

Atzinīgi vērtē organizāciju, kas pārstāv personas ar invaliditāti, veikto darbu un mudina tās –

33. turpināt darbu kā pilsoniskās sabiedrības pārstāvēm, darot zināmas savas vajadzības un priekšlikumus Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām un valstu iestādēm.

Aicina turpmākās Eiropas Savienības prezidentvalstis –

34. turpināt stiprināt Eiropas cilvēktiesību ievērošanas pieeju ar invaliditāti saistītu jautājumu risināšanā, sekmējot personu ar invaliditāti pilnīgu sociālu iekļaušanu, vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu un diskriminācijas novēršanu, un nodrošinot visu ieinteresēto pušu pienācīgu līdzdalību;
35. atbalstīt to, ka regulāri tiek rīkotas par invaliditātes politiku atbildīgo ministru neoficiālas sanāksmes;
36. pilnībā izmantot koordinācijas un padomdevēju grupas, piemēram, Invaliditātes jautājumu augsta līmeņa grupu, lai atvieglotu ANO Konvencijas noteikumu piemērošanu un gaidāmās Eiropas stratēģijas invaliditātes jomā īstenošanu;
37. sekmēt tādu Eiropas Savienības pieeju ar invaliditāti saistītu jautājumu risināšanā, kas balstīta uz vērtībām, kuras izklāstītas Līgumā par Eiropas Savienību un atspoguļotas Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
-